

VZŤAH K PREDPISU:

[71/1967 Zb.](#) §65 ods. 2, ods. 3, §68 ods. 2, §59 ods. 2

[50/1976 Zb.](#) §137, §58 ods. 2, §88 ods. 1, §88a

[99/1963 Zb.](#) §246 ods. 2, §250j ods. 1, §250k ods. 1, §249

[85/1976 Zb.](#) §22 ods. 1 písm. d);

JUDIKATÚRA

Číslo judikátu: 35/2003

© Ministerstvo spravodlivosti SR

Č. 35/2003

Zošíť č. 2, str. 70

4 SŽ 31/02

ROZHODNUTIE

Zmysel správneho konania a dôležitosť dodržania procedurálnych pravidiel, ktoré tvoria jeho súčasť, je daná predmetom konania. Správne konanie - procedúra - výlučne sleduje, aby bola zaistená správna aplikácia hmotného práva, aby rozhodnutie vo veci, ktorým sa zakladajú, menia alebo zrušujú konkrétne práva a povinnosti, bolo v súlade s hmotným právom.

Zrušenie alebo zmena právoplatných rozhodnutí na základe mimoriadnych opravných prostriedkov [aj preskúmaním podľa § 65 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)] takto prichádza do úvahy len za situácie, ak sa v konaní (o mimoriadnom opravnom prostriedku) preukáže, že rozhodnutie je v rozpore s hmotným právom. Inštitút mimoriadnych opravných prostriedkov pri rešpektovaní stability práv priznaných právoplatným rozhodnutím nie je určený na odstraňovanie procesných väd a nedostatkov, ktoré nemali vplyv na zákonnosť rozhodnutia z hľadiska hmotného práva.

Či právoplatné rozhodnutie je v rozpore s hmotným právom, musí byť zistené nepochybným spôsobom pred jeho zrušením. To predstavuje potrebu objasniť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, t. j. zabezpečiť potrebné skutkové zistenia a tiež stanoviská účastníkov k týmto zisteniam, ako aj orgánu, ktorý preskúmané rozhodnutie vydal. Tento proces nemožno zrušením rozhodnutia posunúť do pôvodného konania a až tam zisťovať, či skutočne došlo alebo nedošlo k porušeniu zákona, a ak áno, či verejný záujem prevyšuje nad záujmom dobromyseľne nadobudnutých práv účastníka.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2002, sp. zn. 4 SŽ 31/02)

Žalovaný správny orgán rozhodnutím zo 16. januára 2002 vyslovil, že mení rozhodnutie Krajského úradu v B., odboru životného prostredia (KÚ, OŽP) zo dňa 31. augusta 2001 tak, že nahrádza jeho poučenie poučením: "Podľa § 68 ods. 2 Správneho poriadku môžu účastníci proti tomuto rozhodnutiu podať odvolanie (rozklad) do 15 dní odo dňa jeho doručenia na KÚ, OŽP, B." V ostatných častiach ponecháva rozhodnutie KÚ, OŽP v platnosti.

Žalovaný tak urobil na základe odvolania žalobcov 1), 2) proti označenému rozhodnutiu, ktorým krajský úrad podľa § 65 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) [ďalej len "zákon č. 71/1967 Zb."] v mimoodvolacom konaní zrušil právoplatné rozhodnutie Okresného úradu B. zo dňa 22. júna 1999, ktorým bola žalobcom ako stavebníkom povolená "Nadstavba a prístavba rodinného domu", plynovej prípojky, elektro, v kat. úž. D. N. V., a to podľa projektovej dokumentácie vypracovanej Ing. Z. K. a vec vrátil prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

Včas podanou žalobou sa žalobcovia domáhali preskúmania a zrušenia tohto rozhodnutia žalovaného s tvrdením, že je nezákonné, pretože neboli splnené právne ani skutkové podmienky k zrušeniu právoplatného stavebného povolenia. Uviedli, že nezodpovedá skutočnosti, že dotknutú

stavbu realizovali v rozpore so stavebným povolením, do tejto polohy ho nestavia tvrdený previs strechy, lebo tento bol skrátený na pôvodnú šírku s výnimkou odkvapových žľabov, ktoré sú umiestnené v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len "Stavebný zákon") a na žiadosť nájomcu susediacej nehnuteľnosti. Navyše, právoplatné stavebné povolenie možno zrušiť len vo výnimočných prípadoch, pri neodstrániteľných a nebezpečných vadách alebo porušení stavebného povolenia. Za takýto dôvod nemožno považovať údajné prevísanie strechy na pozemok Š., a to najmä za stavu, keď títo v čase stavebného konania neboli vlastníkami susediacej nehnuteľnosti, a keď ich pripomienky v postavení nájomcov boli v stavebnom konaní rešpektované a s uskutočnením zamýšľanej stavby súhlasili. Napokon žalovanému vytýkali, že pri rozhodovaní nebral do úvahy skutočnosť, že predmetnú stavbu nebude možné dodatočne legalizovať, lebo nenastala žiadna z rozhodujúcich skutočností, za ktorých možno začať konanie o dodatočné povolenie stavby.

Žalovaný správny orgán navrhol žalobu zamietnuť. Uviedol, že dôvodom k zrušeniu stavebného povolenia po vecnej stránke bola skutočnosť, že týmto bolo žalobcom povolené umiestniť stavbu rodinného domu tak, že novou strechou stavba presahuje cca 1 100 mm nad susedný pozemok, pričom stavebník nesplnil podmienku uvedenú v § 58 ods. 2 Stavebného zákona, nepreukázal, že je vlastníkom tohto pozemku alebo má k nemu iné právo. Stavebný úrad takéto umiestnenie strechy s účastníkmi konania neprerokoval, nepostupoval podľa § 137 Stavebného zákona. Podmienky k zrušeniu právoplatného stavebného povolenia boli splnené, nakoľko záujem na dôslednom uplatňovaní zákonnosti vo vzťahu k ochrane vlastníckych práv prevážil nad záujmom na zachovaní nezákonného rozhodnutia. Pri tomto postupe bolo potrebné stavebnému úradu vytknúť aj to, že z overenej projektovej dokumentácie, ktorá je súčasťou stavebného povolenia, nie je zrejmé, ktorá časť pôvodnej stavby má zostať zachovaná a ktorá bude prístavbou a nadstavbou. Dodal, že v novom konaní, už postupom podľa § 88 ods. 1 a § 88a Stavebného zákona (ktorý je možný a pri už začatej stavbe aj potrebný) budú môcť byť vyjasnené aj pochybnosti o okruhu účastníkov, priebehu hraníc, na ktoré stavebníci poukázali v žalobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd vecne príslušný [§ 246 ods. 2 písm. a) O. s. p.], preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov uvedených v žalobe a po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

**

Z odôvodnenia :

Krajský úrad v B. podľa odôvodnenia rozhodnutia právoplatné stavebné povolenie zrušil s poukazom na zistenie, že podľa technickej správy projektu strecha (nadstavby a prístavby) má byť riešená ako sedlová, hambáľkového typu s presahom odkvapovej rímasy cca 110 cm s tým, že toto pri stavbe postavenej na hranici so susedným pozemkom znamená, že bude v rozpore s § 58 ods. 2 Stavebného zákona umiestnená nad pozemkom vo vlastníctve inej osoby, ku ktorému nemajú stavebníci žiadne právo, a preto takéto dispozičné riešenie mal stavebný úrad zamietnuť, hoci to účastníci nenamietali. Ďalej konštatoval, že projektová dokumentácia je nedostatočná, v rozpore s § 22 ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebného poriadku v znení neskorších predpisov, neobsahuje výkresy doterajšieho a navrhovaného stavu objektu, nesprávne boli merané odstupy obvodových stien od susedných pozemkov a tiež, že podľa obhliadky celá stavba je riešená ako novostavba, pričom zo spisového materiálu nevyplýva, že by stavebníci požiadali o zmenu stavby pred dokončením, a že táto by im bola povolená. Napokon uviedol, že stavebníci z technickej správy a projektovej dokumentácie vedeli, že stavba zasiahne nad cudzí pozemok, a preto v ich prípade nemožno hovoriť o dobromyseľne nadobudnutých právach, ktoré by nemali byť dotknuté.

Žalovaný toto rozhodnutie, s výnimkou poučenia o opravnom prostriedku, "ponechal v platnosti" s odôvodnením, že po vecnej a právnej stránke krajský úrad vec správne vyhodnotil. Zopakoval pritom jeho skutkové zistenia a dodal, že všeobecný záujem na náprave nezákonnosti prevážil nad záujmom na zachovaní nezákonného rozhodnutia a že odvolaniu žalobcov nebolo možné vyhovieť

ani vzhľadom na dobromyseľne nadobudnuté práva.

Zmysel správneho konania a dôležitosť dodržania procedurálnych pravidiel, ktoré tvoria jeho súčasť, je daná predmetom konania. Správne konanie - procedúra - výlučne sleduje, aby bola zaistená správna aplikácia hmotného práva, aby rozhodnutie vo veci, ktorým sa zakladajú, menia alebo zrušujú konkrétne práva a povinnosti, bolo v súlade s hmotným právom.

Zrušenie alebo zmena právoplatných rozhodnutí na základe mimoriadnych opravných prostriedkov (aj preskúmaním podľa § 65 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.) takto prichádza do úvahy len za situácie, ak sa v konaní (o mimoriadnom opravnom prostriedku) preukáže, že rozhodnutie je v rozpore s hmotným právom. Inštitút mimoriadnych opravných prostriedkov, pri rešpektovaní stability práv priznaných právoplatným rozhodnutím, nie je určený na odstraňovanie procesných väd a nedostatkov, ktoré nemali vplyv na zákonnosť rozhodnutia z hľadiska hmotného práva.

Či právoplatné rozhodnutie je v rozpore s hmotným právom, musí byť zistené nepochybným spôsobom pred jeho zrušením. To predstavuje potrebu objasniť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, t. j. zabezpečiť potrebné skutkové zistenia a tiež stanoviská účastníkov k týmto zisteniam a tiež aj orgánu, ktorý preskúmané rozhodnutie vydal. Tento proces nemožno zrušením rozhodnutia posunúť do pôvodného konania a až tam zisťovať, či skutočne došlo alebo nedošlo k porušeniu zákona a ak áno, či verejný záujem prevyšuje nad záujmom dobromyseľne nadobudnutých práv účastníka (prípád § 65 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.).

Žalovaný správny orgán tieto zásady nemal dostatočne na zreteli. Z obsahu spisov sa nedá spoľahlivo usúdiť, že stavebné povolenie žalobcov je v rozpore so zákonom, že ním došlo k porušeniu hmotného práva - k zásahu do vlastníctva iných osôb. Údaje žalovaného, ktoré prevzal od krajského úradu, že navrhovaná strecha svojím pôdorysom cca 1 100 mm presahuje pozemok žalobcov a že v tejto miere zasahuje susediaci pozemok Š., pri odvolacích námietkach žalobcov nie je dostatočným ani spoľahlivým argumentom. Nebolo totiž objasnené, či ide o nový presah, alebo len o reštaurovanie pôvodného stavu, ktorý, ak by bol dlhotrvajúci, mohol mať vplyv na právny stav veci - vydržanie bremena, či zmenu vlastníctva k časti pozemku. Napokon žalovaný pochybil aj tým, že si nevyžiadal stanovisko stavebného úradu, ktorý zrušované stavebné povolenie vydal a nezisťoval, či nedošlo k zmene stavebného povolenia alebo či takéto konanie nezačalo, a či týmto konaním sa už nedosiahlo a nemôže dosiahnuť prípadne vadne projektované situovanie strechy. Žalobcovia totiž v podanom odvolaní uvádzali, že pri realizácii stavby došlo k skráteniu strechy o viac ako o polovicu a tiež aj to, že došlo k zmene projektu s upovedomením stavebného úradu a vo veci konal aj stavebný dohľad.

Žalovaný správny orgán pochybil aj tým, že spôsobom nezodpovedajúcim ustanoveniu § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. rozhodol o odvolaní žalobcov - "ponechal v platnosti" výrok prvostupňového rozhodnutia a že v odôvodnení sa nevyporiadal so všetkými odvolacími námietkami. Neuviedol, prečo ich považuje za mylné, nesprávne alebo inak nerozhodné a na základe akých skutočností a podľa ktorej právnej normy rozhodol.

S poukazom na uvedené, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250j ods. 2 O. s. p. napadnuté rozhodnutie zrušil ako vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci a súčasne aj pre nedostatok odôvodnenia ako nepreskúmateľné.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 250k ods. 1 O. s. p., žalobcom napriek úspechu náhradu nepriznal, a to so zreteľom na to, že v podanej žalobe, hoci to zákon požaduje (§ 249 O. s. p.), sa vyhlí označeniu právnych predpisov - uvedením čísla a ustanovenia, ktorými mal žalovaný porušiť zákon.

**